

ԽՀԱԱՀ գործընթացը և
հնարավոր ազդեցությունը
Հայաստանի վրա

ԱԵՐԼԱԿ-ի դասընթաց

19 դեկտեմբերի 2009

Մի քանի դրույթ ԵՄ առևտրային քաղաքականության վերաբերյալ

- Այն երբեք ազատական չի եղել, սակայն, այքի է ընկել շրջակա միջավայրի պահպանության, սոցիալական ու մակրոտնտեսական կայունությամբ
- Բազմակողմ, երկկողմ և միակողմանի հարթություններ
- Չինաստանի, Հնդկաստանի նման մեծ տնտեսությունների նկատմամբ դադարեցվել է ԱԸՀ-ի կիրառումը => առավելությունը տրվում է փոքր երկրներին
- Առկա է կարգավորման համագործակցություն Ճապոնիայի, ԱՄՆ-ի, Կանադայի, Չինաստանի, Ռուսաստանի, ԵՀՔ երկրների հետ

ԽՀԱԱՀ հայեցակարգ. ծագումը

- **2006թ. Գլոբալ Եվրոպայի ռազմավարություն.**
 - Առևտրային քաղաքականությունը որպես արտաքին նպատակներն իրականացնելու գործիք, օրինակ՝ զարգացումը և հարևանությունը
 - Հասանելիությունը չի վերաբերվում միայն մաքսադրույքներին, այլ նաև ոչ մաքսային խոչընդոտներին, ռեսուրսների հասանելիությանը (հատկապես էներգետիկ) և զարգացման համար անհրաժեշտ նոր ռեսուրսներին (Մտավոր սեփականության իրավունքներ (ՄՏԻ), ներդրումներ, մրցակցություն, ծառայություններ)
- **ԵՀՔ և ԱԳ՝ առաջարկվում է ԱԱՀ-ի նոր տեսակ**
 - ԱՀԿ-ն որպես հարթակ՝ ընդլայնելու ինտեգրումը այնպիսի հարցերում. Ինչպիսիք են մրցակցությունը, ՄՏԻ կիրառումը և այլն, այսինքն այն հարցերում, որոնք դեռևս պատրաստ չեն ընդգրկվելու բազմակողմ քննարկման օրակարգում
 - Այն հաշվի է առնում (ա) շուկայի ներուժը, (բ) ԵՄ-ից պաշտպանվածության մակարդակը, (գ) հնարավոր գործընկերային բանակցությունները ԵՄ մրցակիցների հետ, (դ) արտոնյալ հարաբերությունների խախտման հնարավորությունը

ԽՀԱԱՀ պլանավորում. Որտե՛ղ ենք մենք

Քայլեր քանակցությունների մեկնարկից առաջ.

- Գործընկեր պետության անդամակցություն ԱՀԿ – ին
- ԱԸՀ կամ ԱԸՀ+ առկայություն
- Համապատասխանության վերաբերյալ անկախ հետազոտություն
- Գործընկեր երկրի հետ նախապատրաստական ոչ պաշտոնական քննարկումներ՝ համաձայնեցնելու ակնկալիքները ԱԱՀ-ից

ԽՀԱԱՀ պլանավորում. առաջիկա քայլեր

- Դիմում Հանձնաժողովի մանդատի ձեռքբերման համար՝ քանակցելու ԱԱՀ շուրջ
- Զուգահեռաբար՝ Կառավարության մանդատի ձեռքբերմանն ուղղված պետության ներքին ընթացակարգեր
- Կայունության ազդեցության գնահատում (մասնավորապես՝ քաղաքացիական հասարակության երկխոսությունը ԵՄ-ում և գործընկեր երկրում)
- ԱԱՀ քանակցությունների մեկնարկ

ԽՀԱԱՀ. բովանդակություն (1)

1. Ապրանքների առևտուր (արդյունաբերական ապրանքներ, գյուղատնտեսական արտադրանք, վերամշակված գյուղատնտեսական ապրանքներ և ձկնային ապրանքներ)
2. Ծագման երկրի որոշման կանոններ
3. Արդյունաբերական ապրանքների տեխնիկական նորմեր, չափանիշների համապատասխանեցման գնահատման ընթացակարգեր
4. Սանիտարական և բուսասանիտարական ստուգման միջոցներ

ԽՀԱԱՀ. բովանդակություն (2)

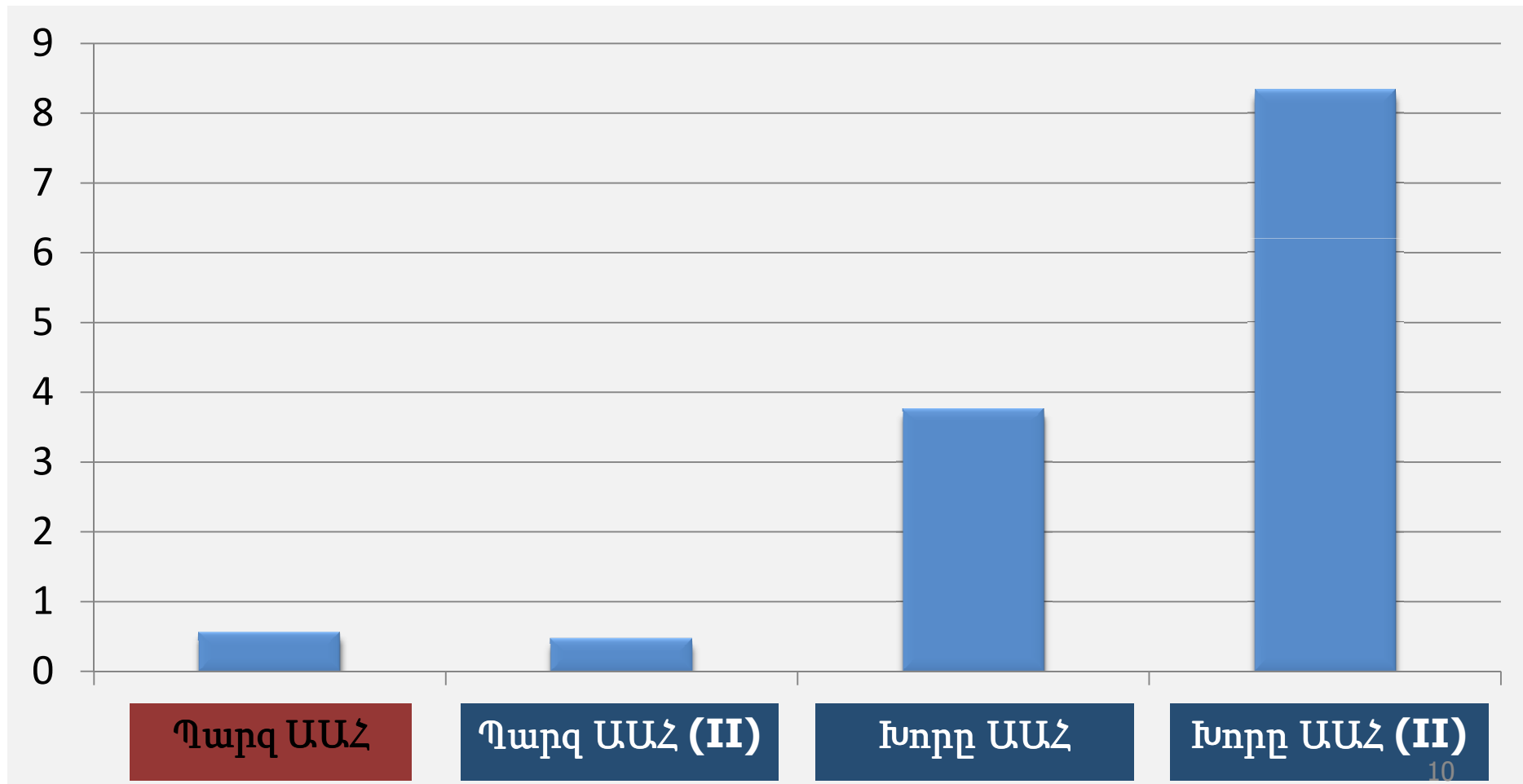
5. Ծառայությունների առևտուր, հիմնադրման և ներդրումների ազատություն
6. Կապիտալի տեղաշարժ և վճարումներ
7. Պետական գնումներ
8. Մրցակցություն
9. Մտավոր, արդյունաբերական և առևտրային սեփականության իրավունքներ
10. Առևտրի պարզեցում և մաքսային համակարգ, ներառյալ խարդախության դեմ միջոցառումներ

ԽՀԱԱՀ. Բովանդակություն (3)

11. Առևտուր և կայուն զարգացում
12. Նորմերի թափանցիկություն
13. Ընդհանուր բացառություններ
14. Անվտանգություն
15. Հակազնազման և հավասարակշռման միջոցներ
16. Վեճերի կարգավորման մեխանիզմներ

Խորություն և համապարփակություն

Պարզ ԱԱՀ	Արդյունաբերական ապրանքների առևտրի լիարժեք ազատականացում՝ պահպանելով մաքսադրույքները և վերացնելով քանակական սահմանափակումները դեպի ԵՄ և հակառակ ուղղությամբ գյուղատնտեսական ապրանքների և և սննդի արտահանման նկատմամբ
Պարզ ԱԱՀ (II)	Բոլոր ապրանքների նկատմամբ քանակական սահմանափակումների և մաքսադրույքների ամբողջական վերացում
Խորը ԱԱՀ	Պարզ ԱԱՀ (II) + տնտեսության տարբեր ոլորտներում ներդրումների և առևտրի խոչընդոտների զգալի մասի վերացում, ԵՄ չափանիշների ներդրում
Խորը ԱԱՀ (II)	Խորը ԱԱՀ + լայնամասշտաբ միջոցառումներ, հիմնականում կապված մրցակցության և հակակոռուպցիոն միջոցառումների հետ: Արդյունքում՝ ներդրումների ռիսկի զգալի կրճատում և Հայաստանի հեղինակության բարձրացում որպես ներդրումների համար նպաստավոր վայր

Առևտրային ինտեգրում.
ԵՄ թե՞ ԱՊՀ

- Մաքսային միություն՝ ևն
- Ընդհանուր տարադրա՞մ
- Ապրանքների չափանիշների համապատասխանեցո՞ւմ
- Առևտրային քաղաքականություննե՞ր